

Sprawozdanie z realizacji w 2025 zadań z zakresu Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Żabno na lata 2025-2027

Zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) w zakresie obowiązków Gminy reguluje art. 176 wymienionej ustawy.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W okresie od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku realizowana była większość zadań z powołanego wyżej katalogu.

Uchwałą nr VIII/121/24 Rady Miejskiej w Żabnie z dnia 30 grudnia 2024 r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Żabno na lata 2025 – 2027. Celem głównym Programu jest Stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Żabno. Osiągnięcie celu głównego odbywa się za pomocą realizacji celów szczegółowych tj.:

- 1) Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- 2) Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych,
- 3) Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie dysfunkcji w rodzinach, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka a także poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zwiększenie dostępu do usług społecznych, zapewnienie kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie.

Cel szczegółowy 1. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin

Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin stanowi jeden z kluczowych celów Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Żabno na lata 2025 - 2027. Działania w tym zakresie ukierunkowane są na zapewnienie rodzinom stabilnych warunków bytowych, wsparcia materialnego oraz dostępu do świadczeń i usług społecznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabnie zapewniał bezpieczeństwo materialno – bytowe rodzin poprzez system świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń na rzecz rodziny zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz w oparciu o indywidualną ocenę sytuacji dochodowej i bytowej rodzin. Poniższa tabela obrazuje pomoc materialną dla rodzin z dziećmi realizowaną w ramach zadań statutowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Żabnie.

Wyszczególnienie	Rok 2025
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	238
W tym rodziny z dziećmi	68
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	569
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego	27
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	45
Liczba rodzin, którym przyznano KDR	25
W tym liczba wydanych kart	106
Liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy w ramach wieloletniego rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu”	105
Pomoc żywnościowa w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową	249
w tym liczba rodzin z dziećmi	74
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Żabno 0-18 lat	3 082

Dzieciom i młodzieży z rodzin o trudnej sytuacji materialnej i życiowej udzielano wsparcia w formie stypendiów socjalnych oraz stypendiów za wyniki w nauce. Pomoc ta realizowana była przez Zakład Obsługi Samorządowych Szkół i Przedszkoli w Żabnie, który udzielał wsparcia dzieciom i młodzieży w następujących formach:

- 1) Stypendia za wyniki w nauce – liczba dzieci objętych wsparciem 28,
- 2) Stypendia o charakterze socjalnym – liczba dzieci objętych wsparciem 30,
- 3) Zasiłek szkolny – liczba dzieci objętych wsparciem – 2.

W Gminie Żabno funkcjonują dwa żłobki gminne:

- 1) Gminny Żłobek w Łęgu Tarnowskim liczba miejsc wynosi 56,
- 2) Gminny Żłobek w Żabnie liczba miejsc wynosi 40.

Gmina Żabno realizuje program „Dofinansowanie żłobka z programu MALUCH+ 2022–2029”. Zadanie realizowane w ramach rządowego Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” 2022-2029. Zadanie polega na zapewnieniu funkcjonowania 8 miejsc w Gminnym Żłobku w Żabnie i 16 miejsc w Gminnym Żłobku w Łęgu Tarnowskim.

Cel szczegółowy 2. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych

Realizacja celu koncentrowała się na podejmowaniu działań mających na celu ochronę dzieci wychowujących się w rodzinach przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, społeczne lub materialne. Wsparcie obejmowało w szczególności monitorowanie sytuacji rodzin, współpracę z instytucjami działającymi na rzecz dziecka oraz podejmowanie działań interwencyjnych i profilaktycznych w celu zapewnienia dzieciom właściwych warunków rozwoju i bezpieczeństwa.

W 2025 roku na terenie Gminy Żabno funkcjonowały dwie placówki wsparcia dziennego:

- 1) Placówka Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie Żabno z siedzibą w Czyżowie, która funkcjonowała do końca lipca 2025 roku i objęła swoim wsparciem 4 dzieci.
- 2) Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej pod nazwą Świetlica Środowiskowa Gminy Żabno z siedzibą w Niedomicach, która została utworzona uchwałą nr LIV/712/23 Rady Miejskiej w Żabnie z dnia 27 lipca 2023 roku. W ramach tej placówki w roku sprawozdawczym funkcjonowały filie w Żabnie, Gorzycach i Bobrownikach Wielkich. W Placówce i filiach funkcjonowało 75 miejsc a wsparciem objęto 132 dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej zapewniał także pomoc dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w formie:

- 1) specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - wsparciem objęto 6 dzieci, zrealizowano 1392 godzin usług przez zatrudnionych specjalistów: logopedę – 192 godziny, neurologopedę – 340 godzin, rehabilitanta – 556 godzin i oligofrenopedagoga – 304 godziny.
- 2) usług asystenta osobistego w ramach Programu Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025. Wsparciem objęto 3 dzieci na rzecz których zrealizowano 1080 godzin usług.
- 3) Opieki wytchnieniowej realizowanej w ramach Programu Opieka Wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.

Program zakłada wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą z niepełnosprawnością poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

Wsparciem objęto 4 rodziców/ opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego, liczba zrealizowanych godzin 479.

W 2025 roku realizowane były zadania w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Pracę z rodzinami prowadziło dwóch asystentów rodziny w wymiarze 2 etatów. Wsparciem asystenta rodziny objęto 26 rodzin z terenu Gminy Żabno, w których wychowywało się 76 dzieci, w tym 5 rodzin było zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez sąd. Ze wsparcia asystenta rodziny powyżej 1 roku korzystało 20 rodzin, asystent zakończył pracę w 2 rodzinach ze względu na osiągnięcie celów oraz ukończenie przez dziecko 18 lat.

Asystenci rodziny wspierają rodziny w trudnej sytuacji życiowej, pomagając w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz rozwiązywaniu problemów socjalnych, wychowawczych i psychologicznych, motywują do aktywności społecznej i zawodowej, prowadzą działania interwencyjne, dokumentują pracę z rodziną, monitorują jej funkcjonowanie i współpracują z instytucjami oraz zespołami interdyscyplinarnymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Asystenci rodziny pracują w oparciu o opracowane dokumenty: plan pracy z rodziną, miesięczną kartę pracy asystenta, okresową ocenę sytuacji rodziny.

Dla zapewnienia szczególnej ochrony dzieciom wychowującym się w rodzinach zagrożonych organizowane jest wsparcie psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabnie zapewnia mieszkańcom Gminy Żabno dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz poradnictwa prawnego. Ze wsparcia psychologicznego skorzystało 20 rodzin z dziećmi, natomiast z poradnictwa prawnego – 19 rodzin wychowujących dzieci.

W zakresie wspierania rozwoju edukacyjnego dzieci i młodzieży na terenie Gminy Żabno funkcjonuje również Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie – Filia w Żabnie. Placówka prowadzi badania diagnostyczne psychologiczne, pedagogiczne oraz logopedyczne, a także realizuje indywidualne zajęcia terapeutyczne, w tym zajęcia psychologiczne, korekcyjno-kompensacyjne oraz logopedyczne. Podejmowane działania umożliwiają dzieciom poprawę funkcjonowania w środowisku szkolnym, wspierają ich rozwój edukacyjny oraz osobisty. W okresie od stycznia do sierpnia 2025 r. ze wsparcia poradni skorzystało 231 dzieci, natomiast w okresie od września do grudnia 2025 r. wsparciem objęto 178 dzieci. Zakres udzielonego wsparcia obrazuje tabela.

Forma wsparcia	Ilość dzieci objętych wsparciem w okresie od 01.01.2025 r. do 31.08.2025	Ilość dzieci objętych wsparciem w okresie od 01.09.2025 r. do 31.12.2025
Badania diagnostyczne		
Psychologiczne	161	67
Pedagogiczne	105	55
Logopedyczne	107	54
Zajęcia terapeutyczne indywidualne		
Psychologiczne	8	17
Korekcyjno – kompensacyjne	1	1
Logopedyczne	26	34
Porady przy badaniach przesiewowych	0	71

Wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej wymaga współpracy różnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywają placówki oświatowe, które często jako pierwsze dostrzegają pojawiające się problemy w funkcjonowaniu uczniów oraz ich rodzin.

Placówki oświatowe udzielają uczniom wsparcia o charakterze interdyscyplinarnym, angażując specjalistów z różnych dziedzin, takich jak nauczyciele, pedagodzy, psychologowie czy terapeuci. W ramach tego wsparcia organizowane są różnorodne formy m.in. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, konsultacje pedagogiczne i psychologiczne, zajęcia z tyflopedagogiem, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-

społeczne, wsparcie nauczyciela współorganizującego proces kształcenia, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem dalszej ścieżki edukacyjnej i kariery zawodowej, a także zindywidualizowane ścieżki kształcenia czy nauczanie indywidualne.

W badanym okresie wsparciem o charakterze interdyscyplinarnym (tzn. 1 dziecko korzysta ze wsparcia dwóch i więcej specjalistów) objęto 127 dzieci z 109 rodzin uczęszczających do szkół podstawowych z terenu Gminy Żabno oraz do Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Żabnie.

W analizowanym okresie podejmowano działania interdyscyplinarne skierowane do rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz uzależnień. W 2025 roku wszczęto 15 procedur „Niebieska Karta” w rodzinach, w których wychowują się dzieci. Ponadto 16 rodzin z dziećmi pozostawało pod stałym monitoringiem służb pomocowych – były to rodziny, w których procedura „Niebieskiej Karty” została wszczęta w 2024 roku. W stosunku do członków 5 rodzin zostały skierowane wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie procedury leczenia odwykowego.

Pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej w 49 rodzinach prowadzili rozmowy motywująco-wspierające, udzielali wsparcia rodzinom borykającym się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, a także współpracowali z pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami. Podejmowane działania miały na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców, zwiększenie motywacji do wprowadzania pozytywnych zmian w funkcjonowaniu rodziny oraz zachęcenie do korzystania z dostępnych form wsparcia i specjalistycznej pomocy.

Rodziny, które mają znaczne trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej objęte są dozorem kuratorskim. Dane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Dąbrowie Tarnowskiej wskazują, iż w 2025 roku 21 rodzin z terenu Gminy Żabno objętych było nadzorem kuratorskim, w rodzinach tych wychowywało się 43 dzieci. Pod opieką kuratora pozostawało 8 dzieci (młodocianych).

W okresie sprawozdawczym Gmina Żabno realizowała zadania w zakresie zapewnienia dzieciom opieki i wychowania w systemie pieczy zastępczej w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców oraz współfinansowała koszty utrzymania dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

W 2025 roku w pieczy zastępczej przebywało 13 dzieci z 10 rodzin, w tym 3 dzieci zostało umieszczonych w roku sprawozdawczym w rodzinie zastępczej. Ośrodek Pomocy Społecznej współfinansował koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej, jako zadanie własne wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Kwota współfinansowania w omawianym okresie wynosiła 169 108,12 zł. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej przez gminę w następujących wysokościach:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka,
- 30 % w drugim roku pobytu dziecka,
- 50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka.

Pracownicy socjalni uczestniczyli w 14 posiedzeniach zespołów dokonujących okresowej oceny sytuacji dziecka pozostającego w pieczy zastępczej oraz przekazali 15 opinii na temat sytuacji rodzin biologicznych.

Cel szczegółowy 3. Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny

Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny stanowi istotny element działań pomocowych realizowanych na poziomie lokalnym. Obejmuje ono rozwijanie i doskonalenie form wsparcia kierowanych do rodzin, a także wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami i specjalistami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny. Działania te sprzyjają zapewnieniu kompleksowej i skutecznej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

W okresie sprawozdawczym 2 asystentów rodziny oraz 4 pracowników socjalnych wzięło udział w szkoleniu w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, gdzie między innymi dokonano omówienia kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.

Ponadto, asystenci rodziny brali udział w szkoleniach dotyczących:

- wzmacniania kluczowych umiejętności asystenta rodziny w procesie diagnozy, interwencji oraz wsparcia rodziny z problemem przemocy,
- roli asystenta rodziny w procedurze „Niebieska Karta”,
- skutecznych działań lokalnych jednostek samorządowych w przeciwdziałaniu przemocy, wsparciu seniorów i młodzieży oraz leczeniu uzależnień. Profilaktyka zachowań ryzykownych, w tym suicydalnych wśród młodzieży.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabnie prowadził działania informacyjne mające na celu rozpowszechnianie wiedzy o instytucjach i formach wsparcia dostępnych dla rodzin. Celem tych działań było umożliwienie mieszkańcom poznania dostępnych form pomocy oraz perspektyw poprawy własnej sytuacji życiowej.

W ramach działań informacyjnych rozpowszechniono materiały:

- ulotki „Przemoc domowa – zareaguj, nie bądź obojętny” – 465 sztuk,
- ulotki „Niebieska linia” – 380 sztuk,
- ulotki „Pomarańczowa linia” – 380 sztuk.

Ponadto opublikowano 5 artykułów tematycznych:

- „Gdzie szukać zrozumienia”,
- „Zasługuję na życie bez strachu”,
- „Szukam pomocy – masz prawo do życia bez przemocy”,
- „Co robić, gdy doświadczasz przemocy”,
- „Stop przemocy – plan bezpieczeństwa”.

Działania te miały na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie dostępnych form wsparcia, a także promocję bezpieczeństwa i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2024 roku zostały wdrożone Standardy Ochrony Małoletnich, które określają zasady i szczegółowy zakres ochrony dzieci i małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żabnie, w Placówkach Wsparcia Dziennego, Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym i dotyczą również pracowników Ośrodka realizujących zadania, których uczestnikiem i odbiorcą jest dziecko i młodzież.

Organizacja kolonii i wypoczynku dla dzieci stanowi istotną formę wsparcia rodzin, umożliwiając dzieciom bezpieczne i aktywne spędzanie czasu wolnego, a jednocześnie podnosząc jakość i efektywność usług świadczonych na rzecz rodziny.

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabnie przy współpracy z Małopolskim Kuratorium Oświaty wskazał dzieci do wypoczynku letniego – 4 dzieci,

2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żabnie, w ramach organizowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie wolnym od nauki, realizowała następujące działania:

- półkolonie w miejscowościach Otfinów, Żabno, Bobrowniki Wielkie, Niedomice i Łęg Tarnowski – w półkoloniach uczestniczyło łącznie 222 dzieci i młodzieży. Koszt organizacji wyniósł 94 000,00 zł.
- letni wypoczynek wyjazdowy – w wyniku konkursu wyłoniono organizatora, którym była Parafia Rzymskokatolicka w Żabnie. Wypoczynkiem objęto 45 dzieci, a koszt zadania wyniósł 77 305,00 zł

Potrzeby związane z realizacją zadań wspierania rodziny w 2026 roku

Potrzeby na rok 2026 wynikające z realizacji zadań w Ośrodku Pomocy Społecznej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prezentuje poniższa tabela:

Zadanie	Koszty
Finansowanie wynagrodzenia dla asystentów rodziny	263 000,00 zł
Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – środki własne gminy	200 000,00 zł
Finansowanie podnoszenia kwalifikacji dla asystentów rodziny	4 000,00 zł
Utrzymanie Placówki Wsparcia Dziennego pn. Świetlica środowiskowa Gminy Żabno z siedzibą w Niedomicach	70 000,00 zł
Finansowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – dotacja celowa z budżetu państwa	206 785,00 zł

Żabno, dnia 18 marzec 2026 roku

z up. BURMISTRZA
mgr Stanisława Łabno
DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ